

TRAJNOSTNO. LOKALNO. GLOBALNO.

Prihodnost ni naša usoda, ampak naša izbira

Gaja Brecelj, Umanotera

22. aprila obeležujemo svetovni dan Zemlje, ki ga na pobudo civilne družbe po vsem svetu praznujemo že skoraj pol stoletja. Letošnje geslo je *Prenehajmo onesnaževati okolje s plastiko (End Plastic Pollution)*, saj danes milijoni ton plastike končajo na odlagališčih odpadkov, ali – še huje – v morjih in oceanih. Do leta 2050 naj bi bilo v oceanih celo več plastike kot rib, opozarjajo v Evropski komisiji.

Ob zavedanju odgovornosti naše generacije za preprečitev družbenega, ekološkega, gospodarskega in političnega zloma je 30 organizacij in strokovnjakov, ki delujejo na področjih sociale, varstva okolja, družboslovja in gospodarstva, pripravilo **Manifest civilne družbe za razvoj Slovenije z nadnaslovom Za družbo blaginje v trdni mreži življenja**, ki temelji na osnovnih vrednotah spoštovanja, pravičnosti, vzdržnosti, odgovornosti do prihodnjih generacij in globalne solidarnosti. V Manifestu so opisane tudi številne konkretne rešitve, ki ponujajo odgovore na vprašanja, kot so *Kaj pomeni, da je družba napredna? Kaj nam o državi povedo najbolj ranljivi deli naše družbe? Kaj bi se moralo zgoditi, da nam ne bi bilo težko plačevati davkov? Rast gospodarstva – zakaj, za koga in za kakšno ceno? In koliko je dovolj?* Dokument kliče po uporabi ter razpravi in ker so problemi vseobsegajoči, za ta preobrat kot družba potrebujemo tudi (ali celo predvsem) izobraževalce.

Celotno razmišljanje si lahko preberete na zadnji strani ali pa [tukaj](#).

V konzorciju v okviru projekta Trajnostno. Lokalno. Globalno. smo združeni [Društvo Humanitas](#), [Zavod Global](#), [Inštitut za afriške študije](#), [Zavod Voluntariat](#), [Kulturno izobraževalno društvo PiNA](#), [Mirovni inštitut](#), [Humanitarno društvo ADRA Slovenija](#), [Umanotera](#), [Društvo Focus](#), [Amnesty International Slovenije](#), [Društvo za združene narode za Slovenijo](#), [Človekoljubno društvo Up Jesenice](#), [Zveza prijateljev mladine Slovenije](#), [Pravno informacijski center - PIC](#), [Zavod Povod](#), [Slovenska karitas](#), [Slovenska filantropija](#), [Ekvilib inštitut](#), [Zavod Tri](#) in platforma SLOGA.

Projekt Trajnostno. Lokalno Globalno. financira [Ministrstvo za zunanje zadeve RS](#). Vsebine, izražene v novičniku, so v izključni odgovornosti avtorjev

VSEBINE:

Igri Tradejack in Twisterre
Živa Kavka Gobbo, Focus
Tina Trdin, društvo Humanitas
stran 2

Kotiček brez meja ter
podnebje, ki nas povezuje
Manca Šetinc Vernik, Humanitas
Gaja Brecelj, Umanotera
Stran 3

Dan za spremembe
in Dan Zemlje
Sabrina Lever, Slovenska
Filantropija
Boštjan Jerman, društvo za ZN
stran 4

Informiranje in delo z
mladimi

Viktorija Kos, Zavod Voluntariat
Tina Trdin, Humanitas
stran 5

Moja revolucija
in priročnik o migracijah
Živa Kavka Gobbo, Focus
Ana Čemažar, Amnesty
International Slovenije
stran 7

...in še veliko več

"Enakost spolov je vprašanje človekovih pravic in mora biti v interesu vseh nas."

Generalni sekretar ZN
António Guterres

Tradejack – družabna igra o oskrbovalnih verigah

Živa Kavka Gobbo, Focus, društvo za sonaraven razvoj

Igro Tradejack, ki so jo v društvu Focus v sodelovanju s partnerji razvili v Sloveniji, je igra s hitrim in razgibanim tempom, ki nam pokaže, kakšne so posledice naših odločitev. Cilj je voditi uspešno in trajnostno podjetje. Z boljšimi ponodbami tekmuje s soigralci, pri čemer moramo kontrolirati dragocene vire palmovega olja na trgu. Boljša ponudba pa ni vedno tista, ki ima nižjo ceno ali večjo količino.

Palmovo olje najdemo v kar 50% dobrin na policah supermarketov. Posledice naraščajoče globalne trgovine s palmovim oljem so pogosto uničujoče za lokalno prebivalstvo ter okolje. Kaj pa, če bi nam bilo zares pomembno, na kakšen način pridobivamo surovine? Bi se začele trgovske verige vesti drugače, bolj trajnostno?

Igra izobražuje in osvešča o okoljskih, ekonomskih in družbenih posledicah globalnih dobavnih verig. Igra nas popelje po poti od kmeta do potrošnika, po dobavni verigi, ki nam pripelje izdelke v naše domove. [Več](#)

Twister malo drugače

Tina Trdin, društvo Humanitas

Ste se kdaj igrali družabno igro Twister? Verjamem, da je bila pred leti bolj popularna kot sedaj, v svetu digitalnih iger. Na društvu Humanitas in društvu Lojtra želimo to nadvse zabavno igro v poučni preobleki pripeljati nazaj med mlade. Pri tem nam lahko pomagaš ti! V okviru projekta Globalno učenje Agora smo igro priredili in ji dali novo, izobraževalno razsežnost.

S pomočjo Twisterre boste z mladimi spoznavali povezave med surovinami, proizvodi, področji in mednarodnimi korporacijami. Igra je odlična iztočnica za pogovor o vplivu potrošništva, prekomernega razvoja in monopola ter spodbuda za akcijo v smeri trajnostnih praks.

Ti je ideja všeč? Za več podobnih prispevkov nas spremljaj na FB [društva Humanitas](#) in [društva Lojtra](#), ali na spletni strani: www.humanitas.si, www.drustvolojtra.si.

Če boš metodo uporabil/a v razredu, na ulici ali v mladinskem centru, bomo veseli kakršnih koli povratnih komentarjev in slikovnih gradiv.

Metoda je dostopna [tukaj](#).

"Bodite
(prebežniki)
ponosni na to,
kar ste
naredili, in ne
odnehajte pri
ustvarjanju
novega
življenja na
varnem, ker
ste veliko
tvegali in ste
bili zelo
pogumni, da
ste sploh odšli
na pot."

Učenec/ka,
Škofije

Otvoritev kotička brez meja

Manca Šetinc Vernik, društvo Humanitas

4. aprila smo v Hiši svetov v Knjižnici Otona Župančiča otvorili Kotiček brez meja, ki smo ga založili s knjigami v jezikih držav Bližnjega vzhoda, ki so v Sloveniji sicer težje dostopne.

Poleg tega je naš namen ponuditi ljudem z begunsko izkušnjo varen kotiček, kjer ne bodo imeli samo dostopa do knjig v svojih jezikih, pač pa tudi priložnost za srečevanje ter povezovanje z lokalno skupnostjo ob ostalih knjigah in gradivih iz naše Hiše svetov.

Kotiček je za zdaj res še »kotiček«, upamo pa, da se bo v njem - tudi z vašo pomočjo - sčasoma nabralo bogastvo knjig za odrasle in otroke.

Več informacij: manca@humanitas.si

Podnebje nas povezuje

Gaja Breclj, Umanotera

Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj je za študente, člane Društva mladih geografov Slovenije, februarja izvedla predavanje, kjer smo govorili o trajnostnem razvoju – zakaj je to edina globalna strategija preživetja in ključna primerjalna prednost Slovenije. Pregledali smo nekaj primerov lokalnih in globalnih posledic našega vsakodnevnega delovanja – ravnanja z vodo in energijo ter izbire dobrin, kot so oblačila in mobilni telefoni. Predstavili smo rešitve, ki so okolju in ljudem prijaznejše. Ob številnih navdihujočih dobrih praksah smo raziskovali vire in priložnosti za zelena delovna mesta ter razmišljali, kaj lahko naredimo kot aktivni posamezniki in kot skupnost.

Umanotera bo v letu 2018 izvedla še več tovrstnih predavanj in delavnic, več informacij o možnih vsebinah pa je na voljo [tukaj](#).

Potrebujemo
le

“malo manj
govorjenja in
malo več
akcije.”

pravi Erna
Solberg,
Norveška
premierka

9. Dan za spremembe – Povezujemo skupnost: Ne prepuščaj se toku, SPREMINJAJ tudi TI

Sabrina Lever, Slovenska Filantropija

7. aprila se je odvil že 9. Dan za spremembe. Velika vseslovenska prostovoljska akcija, v organizaciji Slovenske filantropije, je ponovno povezala številne akterje po celi Sloveniji, letos še posebej z namenom povezovanja skupnosti.

Prostovoljske akcije so potekale v 79 krajih, po vsej državi je bilo na ta dan aktivnih približno 550 organizacij in več kot 15900 prostovoljcev. Med organizatorji so bila društva, vrtci, šole, krajevne skupnosti, občine, javni zavodi in posamezniki, sodelovala so tudi podjetja. V okviru 141 akcij je bilo največ medgeneracijskega in medkulturnega sodelovanja, čistilnih akcij in akcij urejanja javnih prostorov, sledile pa so zbiralne, medsosedske in osveščevalne akcije ter prireditve.

Fotografija: Ob Dnevu za spremembe je Dnevni center v romskem naselju Jedinščica, ki ga vsak dan obišče 15 otrok, odet v novo preobleko.

Utrinki drugih letošnjih dogodkov so zbrani na spletni strani prostovoljstvo.org in FB strani [Slovenske filantropije](https://www.facebook.com/slovenskefilantropije).

Dan Zemlje: končajmo onesnaževanje s plastiko

Boštjan Jerman, društvo za ZN za Slovenijo

EkspONENTNA rast plastike ogroža preživetje našega planeta. Povzroča zastrupljanje in poškodbe morskega življenja, motnje človeških hormonov, onesnaževanje naših plaž in pokrajin ter številna odlagališča.

Letošnji dan Zemlje, ki ga bomo obeležili 22. aprila, je namenjen zagotavljanju informacij in navdiha, ki je potreben za bistveno spremembo človeškega odnosa do plastike ter pospešenemu znatnemu zmanjšanju onesnaženosti s plastiko.

Združeni narodi v ta namen oblikujejo strategijo za preprečevanje onesnaževanja s plastiko. Več informacij najdete [tukaj](#).

"Zanimive teme, ki so podrobno prikazane s pravim dotikom (drugačen od medijev), predstavljenih je bilo več različnih pogledov. Lahko smo sodelovali - zelo aktivne delavnice - hvalevredno! "

dijak/dijakinja

Pridružite se nam pri informiranju mladih

Viktorija Kos, Zavod Voluntariat

»Itchy feet« je cikel, v katerega je udeleženi 12 prostovoljcev, ki bodo v naslednjih mesecih po različnih slovenskih krajih mladim predstavljali in jih informirali o različnih mednarodnih prostovoljskih projektih, ki se jim lahko priključijo. Prvi del cikla, kjer so se prostovoljci na intenzivnem enotedenskem treningu seznanjali s koncepti trajnosti, globalnega učenja, mednarodnega prostovoljstva, obiskali različne organizacije in reflektirali svoje predstave o svetu, se je zaključil v začetku aprila. Prostovoljci so tako že čisto nared, da mlade skozi delavnice motivirajo za priključitev v različne programe in tudi na ta način spodbujajo aktivno državljanstvo.

S tem namenom vabimo vse učitelje, mladinske organizacije, izobraževalne ustanove in ostale zainteresirane, da se nam na tej poti pridružite. Želimo si, da priložnosti za mlade, ki so na voljo, dosežejo tudi kraje po Sloveniji, kjer morda drugače ni tolikšne informiranosti. V primeru, da si želite, da delavnice izvedemo tudi pri vas oziroma želite več informacij nam lahko pišete na mail: programi@zavod-voluntariat.si.

Podaljšan rok prijave: Usposabljanje na področju Ciljev trajnostnega razvoja

Tina Trdin, Humanitas

Avstrijska organizacija Sudwind, v sodelovanju s Humanitasom in drugimi projektnimi partnerji, organizira usposabljanje na področju Ciljev trajnostnega razvoja (CTR).

Kdaj: 3. - 8. junij 2018

Kje: Dunaj, Avstrija

Kdo: 7 udeležencev iz Slovenije (18-30let)

Stroški: Organizacija povrne potne stroške v višini 100 eurov/oseba, stroški hrane & prenočišča & programa so kriti iz programa Erasmus+, predvidena pa je kotizacija 50 eur na udeleženca.

Rok prijave: 15. april 2018.

Več informacij najdete na [povezavi](#). Za dodatna vprašanja pa lahko pišete na tina@humanitas.si.

PRIROČNIK
ZA UČITELJE
IN PEDAGOGE

ZA OPOLNOMOČENJE MLADIH
GLEDE OTR-JEV IN MIGRACIJ

→ START
THE
CHANG

"Učenci
morajo
biti bolj
obveščeni
o
trenutnih
izzivih."

Učitelj/-ica

Moja revolucija v mladinskih centrih

Živa Kavka Gobbo, društvo Focus

V okviru projekta [Moja revolucija](#) se bodo v aprilu in maju odvijali dogodki po različnih mladinskih centrih v Ljubljani:

24.4. [ČMC Mladinc](#) – Mladi Zmaji Bežigrad: [projekcija filma Mladi Karl Marx](#) in pogovor o revolucionarnosti mladih danes

10.5. [MC Ulca](#): [moč glasbe za spremembe](#); pogovor z N'Tokom

22.5. [MC Legebitra](#): LGBT skupnost v Rusiji v času Oktobrske revolucije in danes; posebni gost Andrej Stopar

24.5. [ČMC Basement](#) – Mladi Zmaji Črnuče: [Vloga glasbe v revolucijah](#); pogovor z Miho Zadnikarjem

29.5. [Mladinska postaja Moste](#): Ogled kratkega filma in pogovor o današnjih revolucionarnih željah mladih

Kolesarski zajtrki, ki spodbujajo mlade k trajnostni mobilnosti pa bodo:

14.5.2018 v Mariboru in 15.5.2018 v Kopru.

Tako mladi kot malo manj mladi se lahko preizkusite v kulinarčnih spretnostih s pravičnimi in lokalnimi sestavinami v okviru natečaja [PraviLNO pečeno](#).

Spremljajte nas tudi preko [FB društva Focus](#).

Priročnik za pedagoge_inje o CTR-jih in migracijah

Ana Čemažar, Amnesty International Slovenije

V okviru projekta [Start the Change!](#) smo s partnerji pripravili priročnik za učitelje_ice in pedagoge_inje za opolnomočenje mladih glede ciljev trajnostnega razvoja in migracij. Priročnik je razdeljen na tri dele, in sicer uvodoma predstavimo učno metodo skupnostnega učenja, drugi del se osredotoča na vsebino projekta — cilje trajnostnega razvoja in migracije, v tretjem delu pa smo pripravili predloge učnih aktivnosti, ki jih lahko uporabite (in nadgradite) pri delu z mladimi.

Priročnik si lahko prenesete s te [povezave](#). Verzija, ki je na voljo, je pilotna verzija, zato vsebina ni končna, besedilo pa še ni zlektorirano. Končna verzija bo na voljo jeseni. Hvala za razumevanje, veselimo se tudi vaših povratnih informacij.

Amnesty International Slovenije išče zunanjega sodelavca_ko na področju mladinskega dela in izobraževanja

Iščemo mladinskega delavca_ko za koordinacijo dela mladinskih skupin na različnih šolah po Sloveniji, ki z nami sodelujejo na področju Agende za trajnostni razvoj do leta 2030. Mladim in sodelujočim učiteljem bo na voljo za podporo pri načrtovanju in izvedbi njihovih lastnih aktivnosti, za motiviranje mladih v mladinskih skupinah ter koordiniranje njihovega sodelovanja z Amnesty International. Delo bo predvidoma potekalo po fleksibilnem urniku v obsegu približno 40 ur na mesec od septembra 2018 do junija 2019 z možnostjo podaljšanja do junija 2020. Podrobnejše in informacije in pogoji na [spletni strani](#).

Predlogi učnih aktivnosti o CTR-jih

Tanja Ristič, Amnesty International Slovenije

Udeleženke in udeleženci uvodnega usposabljanja za pedagoge_inje, ki smo ga marca organizirali v Ljubljani, usposabljanje nadaljujejo z delom od doma in v svojih učnih okoljih. Med drugim smo jim pripravili nekaj predlogov aktivnosti, ki obravnavajo cilje trajnostnega razvoja, ki jih z veseljem delimo tudi z vami, in sicer o ekonomski neenakosti, rasni diskriminaciji, pravici do ustreznega bivališča ter odgovornosti podjetij in človekovih pravicah. Gradiva si lahko brezplačno prenesete s spletne strani.

Še več novic in dogodkov je dostopnih na spletni strani [platforme Sloga](#) in na spletnih straneh partnerskih organizacij (glej seznam na naslovni strani).

Vabljeni k branju!

TRAJNOSTNO.
LOKALNO.
GLOBALNO.

Nadaljevanje bloga iz prve strani:

Onesnaževanje okolja in količina odpadkov, vključno s plastiko za enkratno uporabo, sta neposredno povezana z našim življenjskim slogom. Posedovanje (nepotrebnih) materialnih dobrin je postalo statusni simbol in rodila se je potrošniška kultura, kjer potrošnja oz. posedovanje samo po sebi predstavlja užitek, ugodje, pozitivno samopodobo, smisel življenja. Slovenci smo potrošniško kulturo vzeli za svojo. Smo svetovni prvaki v površini nakupovalnih središč na prebivalca. Pogosto brez prevpraševanja o tem, kje in kako so bile stvari proizvedene, kupujemo poceni stvari, radi imamo akcije. Potrošniška družba je tudi atomizirana družba – nakupovanje ne zahteva odnosov s soljudmi, posameznikova oskrba je neodvisna od skupnosti, v kateri živi.

Nakup pa ni samo nakup. Vsak nakup vpliva na življenje ljudi in ostalih živih bitij po vsem svetu ter na stanje planeta. Znatno delež dobrin, ki jih porabimo, izdelajo ali pridelajo najrevnejši, ki delajo v nečloveških razmerah. Naravne vire danes porabljamo skoraj dvakrat hitreje, kot se lahko obnavljajo, življenjski slog Slovencev pa temelji na porabi za skoraj 3 planete virov. Razmah potrošništva je trčil ob planetarne meje. Dejstvo pa je, da neskončna rast potrošnje na omejenem planetu pač ni mogoča.

Kot reakcija na očitne težave prevladujočega neoliberalnega modela gospodarstva se tudi v Sloveniji povečujeta obseg in raznolikost ponudbe alternativnih načinov oskrbe. Souporabljamo, izmenjujemo, ponovno uporabljamo in izposojamo si lahko tako rekoč vse: obleke, igrače, avtomobil, kolo, orodje, hrano, semena, knjige, športne, glasbene in gospodinjske pripomočke...

Ob zavedanju odgovornosti naše generacije za preprečitev družbenega, ekološkega, gospodarskega in političnega zloma je 30 organizacij in strokovnjakov, ki delujejo na področjih sociale, varstva okolja, družboslovja in gospodarstva, pripravilo [Manifest civilne družbe za razvoj Slovenije z nadnaslovom Za družbo blaginje v trdni mreži življenja](#), ki temelji na osnovnih vrednotah spoštovanja, pravičnosti, vzdržnosti, odgovornosti do prihodnjih generacij in globalne solidarnosti. V Manifestu so opisane tudi številne konkretne rešitve, ki ponujajo odgovore na vprašanja, kot so *Kaj pomeni, da je družba napredna? Kaj nam o državi povedo najbolj ranljivi deli naše družbe? Kaj bi se moralo zgoditi, da nam ne bi bilo težko plačevati davkov? Rast gospodarstva – zakaj, za koga in za kakšno ceno? In koliko je dovolj?* Dokument kliče po uporabi ter razpravi in ker so problemi vseobsegajoči, za ta preobrat kot družba potrebujemo tudi (ali celo predvsem) izobraževalce.

Ob letošnjem dnevu Zemlje bo potekalo veliko dogodkov, politiki bodo (bolj z besedami kot dejanji) opozarjali na pomembnost ohranjanja Zemljinih procesov, a Zemlja je na ta dan takšna kot vsak drug dan: ujeta v svoje ritme, deluje v neštetih prepletenih procesih, polna je presenečenj in modrosti. Predvsem nas opominja na širše razsežnosti prostora in časa. Mi Zemlje nikakor ne bomo uničili. Scenariji govorijo v najslabšem primeru o propadu civilizacije in o velikem izumrtju živali in rastlin. Zato dan Zemlje ni skrb za Zemljo, ampak skrb za nas – za živa bitja, ki nam ta planet predstavlja dom. Vsekakor pa prihodnost ni naša usoda, ampak naša izbira. Gandhijeva misel, da ima naš planet dovolj virov za vse potrebe vseh ljudi, ne pa tudi za ves pohlep nekaterih ljudi, nam pri tem kaže pot.